

Uter have vi den Fornøielse, at forelægge Publicum offentlig Regnskab for de prisværdige Gaver, som vore Medborgere i sidstaføigte Vinter, hvis Haardhed vi alle følede, havde ydet til mange fattige Familiers Lindring, og ved at bringe i Erindring forrige Aars Regnskab, hvorefter til disse, 704 i Tallet, ved samme godgjørende Gaver var uddeelt 94 $\frac{1}{2}$ Favn Brænde, og en Penge-Beholdning af 47 Rdlr. 62 s., som findes tagen nærværende Regnskab til Indtægt, har Medborgernes Gaver saaledes forøget sig, at i denne sidste Vinter er til 834 Trængende bleven uddeelt 140 $\frac{1}{2}$ Favn Brænde, og endda gives et lille Penge-Overskud af 15 Rdlr. 3 Mk. 7 s., der er beroende hos mig, Cancellieraad Rosenwinge, og som vi ikke veed bedre at anvende, end at bekoste trykket den Plan til et staaende Brænde-Magazin, som Hr. Carl Hiort Stuvitz lod tilføje forrige Aars Regnskab, og som vandt Borgernes almindelige Bifald.

Med følsom Taknemmelighed erkiende vi denne vore Medborgeres ædle Daad, og vi bør herhos tillige have anmærket, at denne Brænde-Gave, som nu i to Vintre har haft Sted, og som, igiennem et anonymt Brev, blev os overdraget til Uddeeling, er os nu først bleven bekendt, som en Idee af velbemeldte Hr. Hiort Stuvitz, hvilken Mand vi, i flere end een Henseende, skulde vor offentlige Agtelse og Tak, baade for den anstrængende og næsten over en Mandts Tid og Kræfter gaaende Møje, ja muelige Tab, som denne Idee, i to Vintre, har kostet ham at realisere, saa og for hans besynderlige Omhu for de Fattige, og Gavne-Eyst til Fattigvæsenets Forbedring, hvorved han har gaaet os troelig tilhaande.

Ober-Commissionen, som kiender de mange Anstrængelser, et Fattigvæsenes Organisation medfører, og som ofte maae føle sig rørt over den Elendiges Skrig, tør ikke vente, at nogen ville antage denne Mandts byrdefulde Plads med Brænde-Uddeelingen til alle Byens Trængende; ogsaa vil denne herester være overflødig, naar hosføjede Plan til et staaende Brænde-Magazin for de mindre formuende Borgere og den virkelig Fattige bliver organiseret. Til denne Plans desto hastigere og lættre Udførelse, vilte vore gode Medborgere tilade os at gjøre følgende Anmærkning. Som Lemmer af den nedsatte Commission til denne Byes Fattigvæsenes Forbedring, have vi bemærket Districts-Forstandernes patriotiske Iver for denne gode Sag, og den usfortrødne Nedebønhed de have vist ved de monfommelige Undersøgninger blandt de Fattige. Noget af dem have og allerede gjort Forsøg med den Numforddske Suppes Uddeeling blandt deres Fattige, og vi tør vente dette almindelig, saa snart Prisen paa dens Ingredienser falder.

Naar disse midtiære Borgere, som vi her erindre med megen Agtelse, vilte, hver i sit District, som de indbyrdes kunde afdeele i flere og mindre, være umager med, hos de Formuende, at samle Subskription for hvad Brænde de enten vilde give de virkelig Fattige, eller lade staae færdig, imod Indkjøbs-Prisen, til de mindre Formuende Borgeres Tjeneste, og ved Pengenes Modtagelse hos de sidste, anviise dem Steder, hvor Brænde er at faae, da foremeene vi, at Planen paa den behændigste Maade ville udføres, og Arbejdet for enhver bliver ubetydeligt. For de Trængende vilte og dette blive en merkkelig Lættelse.

Overalt vil Ober-Commissionen ønske og udbede sig Medborgernes Virksomhed og Bidrag til denne godbædige Indretnings Fremme og Udførelse, enten efter hosføjede Plan, eller i Overensstemmelse med vore her tilføjede Tanker, og vi love hertil at bidrage, alt hvad der kan faae i vor Wyne.

Bergen, den 9de Augustii 1800.

Rosenwinge.

Andreas Schuman.

Albert P. Sagen.

Eiler Hagerup

Offentlig regnskab

182496

Motto: Wo wir nicht können was wir wollen, da müssen wir wollen was wir können.

Differ uden Virkning, og Virkning uden Hæld, har saa ofte forstyrret enhver Hensigt til Almeenvæl; Men fordi vi ikke kunde hvad vi vilde, skulde Bergens patriotiske Borgere ikke vilde hvad de kunde? O! have I forglemte de mange Bestræbelser, hvorfor Efterverden taknemmelig vil erindre den nærværende Slægt; Have I forglemte de blide Velgierninger, hvorved tusinde Fattige opholdes mit iblandt os; Men skulde vi forglemme, hvad vi endnu kunde gjøre? O! nej! lader os hellige vore oplydte Pligter ved nye Bestræbelser, og den Nærværende, ja Efterslægten skal velsigne os — skal alt meere fuldkomme, hvad vi begynde — og i hvilken Henseende skulde vore Forsøg blive nødvendigere, vor Bestræbelse lønnes med meere Tilfredshed, end naar vi kunde virke til blidere Kaar for den mindre lykkelige Medborger, og til Lindring for de hjælpeløse Fattige; Ellee er det ikke disse Forsøg, som burde ligge os nærmest om Hjerte? Lykkelige Borger! hvor saa Bannhæld udfordres, og dine Speculationer faaer Misviisninger, og dine glade Udfigter i Verden strandet; din Overflodighed er Mangel; den Haand, som gladelig gav, udtrækkes skælvende, for at annamme; og hvad betrygger, at ikke dine Børn, dine Børns Børn skal hore med engang til denne lidende Skare. O! vjærbende maaffee for os selv, for dem vi ellee meer end os selv! Kommer! lader os foreene os, og vore Bestræbelser skal lykkes! Vi have allerede seet Virkninger af den almene Aand, til at afhjælpe den Fattigeres Nød. En Gave af Brænde, og Penge til Brænde, har ey alleene i 2de forgangne Vintere lindret saa megen Trang, men virketissaa kraftig, at nedslaae den vindeløge Bondes overspændte Puser; Og er det ikke Savn af denne Artikkel, der saa meget mangfoldiggjør fattig Mands Plager? O! det er Ilden i Hjerten, som electriferer hans kraftløse Nerver, fremdriver den Virksomhed, som Kulden har forstøenet i hans Barm, og under hans Haand; ja det er den, som eene kan gjøre Nydelsen af Simulterne velsmagende. Naturen har bereedet den for alle, men Skæbnen har nægtet Tusinde den; Lader os komme disse til Hjælp i denne Nød, og vi bereeder dem meere end Mad! — Ene og Anledning at fortjene sit daglige Brød; Og dette kunde vi gjøre, ikke blot ved vore Gaver, men ved vor uegennyttige og uforsædne Omsorg. Der gives to irængende Klasser blandt os, og hvilken skulde vi vel give forste Plads i vor Følelse? De fortjener begge enhver Menneste Vens Deeltagelse. Ell den eene regner jeg den fattige Borger, som endnu er i Nødsse, men for kraftløs i sin Næringsvej, at røre sig efter Dunke, og hans Families Trang. Han er og bør ikke være Almisse Vem; men han bliver det, om ikke Medborgeres gode Omsorg understøtter hans Flid. Den anden Klasse er den Sengeliggende, den skrobellige Fattige; O! kun vore Gaver kan lindre hans bitre Timer. Ja! vi kunde hjælpe dem begge; og i den Hensigt, vover jeg at gjøre opmærksom paa følgende Forslag:

Et staaende Brænde-Magazin for de mindre formuende Borgere og den virkelige Fattige.

Enhver, som har Formue og Huusrum dertil — har 1 eller $\frac{1}{2}$ Favn Brænde staaende færdig, meer og mindre, efter enhveres Patriotisme og øvrige Omstændigheder, som han, i Folge denne Plan, bestemte til Salg. Paa denne Maade, vil der altid blive et beendeligt Magazin, uden syn- dertlig Bekostning; og da Byen intet offentligt har, eller kan faae, uden at indkøbe Brænde i store Partier, hvilket vilde blive en Anledning til forhøjede Priser; var dette en allene saa umær- kelig samlet, men ogsaa et sikkert Middel at sætte Brændes for de ublue Vinter-Priser, ja maa- ske et Fremstød til bedre og sikrere Hjelp i det Offentlige. Udsalget af det Brænde, enhver maas- te regne sig for, kan beqvemest skee paa den af Ober-Commissionen oven anførte Maade. Disse overleverer ved Vinterens Nærmelse, at til en bestemt Dag i Maaneden — eller Ugen — ud- sælges Brænde for Sommer-Priser, hvor enhver, som henhører til den ovenfor benævnte 1te Klasse, kan bekomme samme. Selskabet sælger da aldrig over een Favn til een Person; det skeer ikke heller noget Tilfald i Rodragelsen, som ved Bonden, hvilket form denilig ogsaa vil bestemme Bedkommende, at sætte Prisen noget lavere; hvilken Bestemmelse skeer, naar enhver tegner sig til Deeltagelse, som beqvemest lader sig giøre ved en Sæddel til Districts-Forstanderen, eller at man antager denne her statuerede Pris, nemlig: Til denne Vinter 2 Rdlr. per Favn af Birke Brænde, og 1 Rdlr. 2 Mk. per Favn af Alder Brænde. Pengene modtager Sælgeren, men i en forseglet Avvisning, stiller paa den, der skal levere Brændet, lader Kloberen selv overbringe dem, og saaledes undgaaes selv den Tanke, at man sælger Brænde. Skulde endog Ubleveringen forarsage et Øjeblikks Uro, man dog er vis paa, at Borgere, der har saa meget tilovers for et- hvert godt Anlæg, ikke derved kan affrætkes, at tiltræde et saa velgiørende Forsøg. Det for- staaer sig, naar Vinterens Strængthed ikke udfordrer dette Salg, eller Kloberne ikke skal finde sin Regning derved, tilintetgiøres for den Gang Udsalget; Om nogen Gave af Brænde for Efter- tiden maatte gives, da samles og deles den beqvemest paa samme Maade; Men for at etablere denne Idee, fordres ingen nævnlig Bekostning, og maa skee ingen Møye, da Bonden bliver nød at afhænde sit Brænde midt i Vinterens Strængthed til ordentlig Pris, naar paa denne Maade et Forraad er altid i Beredskab til læterre Salg, i Byens forskjellige Districter.

Carl Hiort Sturwitz.

